
حسابداری صنعتی (جلد دوم)

تألیف:

چارلز تی. هورن گرن (دانشگاه استنفرد)

جورج فاسنر (دانشگاه استنفرد)

سریکانت ام. داتار (دانشگاه استنفرد)

مترجم: دکتر علی پارسایان

انتشارات بوم

۱۳۹۲

سرشناسه	هرون گرن، چارلز، ۱۹۲۶ - Horngren Charles T
عنوان و نام پدید آور	حسابداری صنعتی / تألیف: چارلز هرون گرن، جورج فاستر، سریکانت ام، داتار؛ ترجمه: علی پارسائیان
مشخصات نشر	تهران، ترمه، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۵۱۲ ص، نمودار، جدول
شابک	۳-۲۴۲-۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸ ج. ۲
وضعیت فهرست نویسی	قیفا
یادداشت	عنوان اصلی: Cost accounting : a managerial emphasis, 14th ed.
یادداشت	ویراست‌های قبلی کتاب حاضر در سال‌های مختلف توسط ناشران متفاوت منتشر شده است.
موضوع	حسابداری قیمت تمام شده
موضوع	هزینه‌های صنعتی
شناسنامه افزوده	داتار، سریکانت ام.
شناسنامه افزوده	Datar, Srikant M.
شناسنامه افزوده	راجان، مادهاو وی.
شناسنامه افزوده	Rajan, Madhav V.
شناسنامه افزوده	پارسائیان-علی ۱۳۲۱- مترجم
رده بندی کنگره	۶۵۸/۱۵۱۱: ۱۳۹۲
رده بندی دیویی	۶۵۸/۱۵۱۱
شماره کتابشناسی ملی	۳۱۳۲۵۹۲

نام کتاب:	حسابداری صنعتی (جلد دوم)
تألیف:	چارلز تی. هرون گرن، جورج فاستر، سریکانت ام، داتار
مترجم:	علی پارسائیان
حروف چینی و صفحه آرائی:	مینا طاهری
طراح جلد:	روجا غمگسار
نوبت چاپ:	ویرایش جدید چاپ اول ۱۳۹۲
ناشر:	انتشارات ترمه
تیراژ:	۱۰۰۰ نسخه
لیتوگرافی:	فرانقش
چاپ و صحافی:	رسم-چاوش
قیمت:	۱۵۰۰۰۰ ریال
شابک:	۳-۲۴۲-۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸

دفتر فروش انتشارات ترمه: تهران- خ انقلاب- خ ۱۲ فروردین- خ وحید نظری، پلاک ۲۹۰

تلفن: ۶۶۴۱۷۳۴۶ - ۶۶۹۶۳۳۰۱

آدرس ناشر: تهران- خ انقلاب- خ ۱۲ فروردین خ وحید نظری، پلاک ۱۲۶

تلفن: ۶۶۴۰۱۷۸۳ - فکس: ۶۶۴۹۶۶۲۸

www.termehpub.ir Info @ termehpub.ir

کلیه حقوق برای انتشارات ترمه محفوظ است

مطالعه حسابداری صنعتی یکی از بهترین تصمیماتی است که یک دانشجو می‌تواند اتخاذ کند. زیرا استفاده از اصول و روش‌های حسابداری صنعتی پیش‌نیاز موفقیت در هر نوع کسب و کار - از کوچکترین فروشگاه‌های محلی تا بزرگ‌ترین شرکت‌های چند ملیتی - است.

حسابداری صنعتی، اطلاعات ارزنده‌ای برای برنامه‌ریزی و کنترل و همچنین هزینه‌یابی محصولات، خدمات و مشتریان برای مدیران فراهم می‌کند. در عصر حاضر، اهمیت موضوع «هزینه‌های متفاوت برای هدف‌های متفاوت» در آموزش مفید و جامع حسابداری افزایش می‌یابد، زیرا، چون گذشته، نقش حسابداری صنعتی تنها به ارائه اطلاعات، جهت تصمیم‌گیری محدود نمی‌شود. ما تأکید صرف بر روش‌ها را کنار گذاشته و به جای آن به مفاهیم اساسی، تجزیه و تحلیل‌ها، کاربردها و مسائل اجرایی در عرصه تجارت است. از سوی دیگر در نظر داریم دانشجویان را برای حل و فصل مسائل اجرایی و چالش‌هایی که هم‌اکنون و در آینده در دنیای حسابداری صنعتی حرفه‌ای با آن مواجه می‌شوند، آماده کنیم.

چارلز تی. هورن گرن

جورج فاستر

سریکانت ام. داتار

کالیفرنیا و برنده جوایز متعدد دیگر

- تألیفات (فردی و مشترک)
 ۱. تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی
 ۲. مطالعه کنسرسیوم مدیریت بر مبنای فعالیت
 ۳. حسابداری مدیریت و حسابداری صنعتی
 ۴. بازاریابی، حسابداری مدیریت و حسابداری صنعتی
 ۵. مشارکت در تألیفات دو مونوگراف که توسط انجمن حسابداری آمریکا منتشر شده است.
 ۶. ارائه مقاله در مجلات، چرتکه، بررسی حسابداری، بررسی مدیریت هاروارد، مجله حسابداری و اقتصاد، مجله تحقیقات حسابداری، مجله حسابداری، تحقیقات حسابداری مدیریت و حسابداری مدیریت
- همکاری با شرکت‌های اپل (Apple)، آرکو (ARCO)، بی اچ پی (BHP)، تجهیزات دیجیتال (Equipment Corp Digital)، هولت پکارد (Hewlett Packard)، مک دونالد (McDonalds)، ارتباطات اوکل (Communincatians)، پپسی (Pepsi Co)، سانت (Santa fe Corp) و ولز فارگو (Wells Fargo).

سابقه علمی مؤلفان

سریکانت ام. داتار SRIKANT M.DATAR

- داتار استاد حسابداری و مدیریت دانشجویان استنفورد با سوابق علمی زیر است:
- فوق لیسانس از دانشگاه بمبئی
 - برنده مدال طلای آموزش از انجمن حسابداران مدیریت هند (احمدآباد)
 - حسابدار رسمی (CA)، دارای دو فوق لیسانس و یک درجه دکتری از دانشگاه استنفورد
 - دارای مقالات متعدد در مجلات بررسی حسابداری، تحقیقات معاصر حسابداری، مجله حسابداری، حسابداری و مدیریت مالی، حسابداری و اقتصاد، تحقیقات حسابداری، و علم مدیریت.
 - همکاری با شرکت‌های ای تی اند تی (AT&T)، بوئینگ (Boeing)، ارتباطات راه دور کلمبیا بریتانیا (British. Columbia Telecommunications)، بانک تعاونی (Cooperative Bank)، دوپونت (Du Pont)، فورد (Ford)، جنرال موتورز (General motors)، هولت پکارد (Hewlett Packard)، بانک ملون (Mellon Bank)، سلکترن (Solectran)، تی آروی (TRW) و ویسا (WISA).
 - عضو انجمن حسابداری آمریکا و انجمن حسابداران مدیریت

چارلز تی. هورون گرن CHARLES T. HORNGREN

هورن گرن استاد حسابداری دانشگاه استنفورد است که سابقه علمی وی به شرح زیر می‌درخشد:

- لیسانس از دانشگاه مارکوت
- فوق لیسانس از دانشگاه هاروارد
- فوق لیسانس از دانشگاه شیکاگو و دکترای افتخاری از دانشگاه مارکوت و دانشگاه دپوتل
- حسابدار رسمی (CPA)
- عضو هیئت اصول حسابداری (APB) به مدت ۶ سال
- عضو کنسول مشورتی هیئت استانداردهای حسابداری مالی (FASB) به مدت ۵ سال
- عضو کنسول انجمن حسابداران رسمی آمریکا به مدت ۳ سال
- عضو هیئت املاک بنیاد حسابداری مالی (FAF) به مدت ۶ سال
- (هیئت استانداردهای حسابداری مالی و هیئت استانداردهای حسابداری دولتی زیر نظر این بنیاد است.)
- عضو انجمن حسابداری آمریکا (AAA) و برنده جایزه آموزشی این انجمن در سال ۱۹۷۳
- برنده جایزه برتر سال ۱۹۷۵ و حایه استاد نمونه سال ۱۹۸۳ بنیاد حسابداران رسمی کالیفرنیا
- حسابدار سال ۱۹۹۳
- عضو انجمن ملی حسابداران و عضو کمیته تحقیق این انجمن به مدت ۳ سال
- تألیفات (فردی و مشترک)
 ۱. اصول حسابداری مدیریت و مالی: شرکت تضامنی
 ۲. اصول حسابداری مدیریت و مالی: شرکت‌های سهامی
 ۳. مقدمه‌ای بر حسابداری مالی
 ۴. مقدمه‌ای بر حسابداری مدیریت
 ۵. حسابداری مالی
 ۶. حسابداری

جورج فاستر GEORGE FOSTER

جورج فاستر استاد مدیریت دانشگاه استنفورد، با سابقه علمی زیر است:

- فوق لیسانس از دانشگاه سیدنی و دکترای از دانشگاه استنفورد
- دکترای افتخاری از دانشگاه ژنت (بلژیک) و دانشگاه وسا (فنلاند)
- برنده جایزه آموزشی انجمن حسابداری آمریکا
- برنده جایزه استاد نمونه در دانشگاه استنفورد و جایزه خاص انجمن حسابداری رسمی

فصل نهم: تخصیص هزینه‌های غیر مستقیم

بسیاری از شرکت‌ها، مانند شرکت‌های تولید و پالایش نفت به صورت همزمان بیش از دو (یا چند	
محصول) می‌فروشند.....	۳
تخصیص هزینه‌های مشترک و تولید سوخت (اتانول).....	۳
هزینه‌های مشترک: جهانی.....	۵
تخصیص هزینه‌های مشترک.....	۷
تخصیص هزینه‌های مشترک: روش‌ها.....	۹
هزینه‌های مشترک.....	۱۱
فروش کالا در نقطه تفکیک.....	۱۱
روش مبتنی بر معیار فیزیکی.....	۱۳
خالص ارزش قابل تحقق.....	۱۶
محاسبه خالص ارزش قابل تحقق: درصد ثابت سود ناخالص.....	۲۰
تخصیص هزینه‌های مشترک: انتخاب روش.....	۲۳
تخصیص ندادن هزینه‌های مشترک.....	۲۵
بی‌اهمیت بودن هزینه‌های مشترک از دیدگاه تصمیم‌گیری.....	۲۶
تصمیم‌گیری درباره فروش محصول یا ادامه کار بر روی آن.....	۲۷
تخصیص هزینه‌های مشترک و ارزیابی عملکرد.....	۲۸
تصمیم‌گیری درباره قیمت‌گذاری.....	۲۹
شیوه ثبت و گزارش کردن محصولات فرعی.....	۳۰
روش تولید: محصول فرعی زمانی ثبت می‌شود که فرآیند تولید تکمیل شود.....	۳۲
روش فروش: محصول فرعی در زمان فروش ثبت و گزارش می‌شود.....	۳۳
مسئله‌ای برای خودآموزی.....	۳۴
لحظه‌های تصمیم‌گیری.....	۴۰
تمرین.....	۴۳
مسئله.....	۵۱
مسئله جامع.....	۵۹

فصل دهم: بودجه جامع و حسابداری سنجش مسئولیت

۶۳	بودجه جامع: در Ritz «مته به خشاش می گذارند»
۶۵	بودجه و چرخه بودجه‌بندی
۶۵	برنامه‌های عملیاتی و برنامه‌های استراتژیک
۶۷	چرخه بودجه‌بندی و بودجه جامع
۶۸	نقاط قوت بودجه
۶۹	هماهنگی و ارتباطات
۷۰	چارچوبی برای قضاوت درباره عملکرد و تجربه‌آموزی
۷۱	ایجاد انگیزه در مدیران و سایر کارکنان
۷۲	تدوین بودجه: چالش‌ها
۷۳	تدوین یک بودجه عملیاتی
۷۳	بودجه: پوشش زمانی
۷۴	گام‌هایی را که باید در تدوین یک بودجه عملیاتی برداشت
۹۱	الگوهای برنامه‌ریزی مالی به وسیله رایانه و تجزیه و تحلیل حساسیت
۹۳	بودجه‌بندی و حسابداری سنجش مسئولیت
۹۳	ساختار سازمانی و مسئولیت
۹۵	بازخورد
۹۶	مسئولیت و قابل کنترل بودن هزینه‌ها
۹۸	بودجه‌بندی: جنبه‌های انسانی
۹۸	کسر یا کمبود بودجه
۱۰۱	بودجه‌بندی به روش کایزن
۱۰۳	بودجه‌بندی در شرکت‌های چند ملیتی
۱۰۴	مسئله‌ای برای خودآموزی
۱۰۶	لحظه‌های تصمیم‌گیری
۱۰۹	پیوست فصل ۶
۱۰۹	بودجه نقدی
۱۱۱	تهیه بودجه
۱۱۹	تجزیه و تحلیل حساسیت و جریان‌های نقدی
۱۲۱	تمرین
۱۲۷	مسئله

فصل یازدهم: بودجه انعطاف‌پذیر

۱۴۵	باشگاه‌های حرفه‌ای می‌کوشند تماشاچیان را به وجد آورند.
۱۴۵	NBA: اسراف
۱۴۷	بودجه ثابت (جامع) و انحراف‌ها
۱۴۷	کاربرد انحراف‌ها
۱۴۸	بودجه ثابت (جامع) انحراف‌های بودجه ثابت
۱۵۱	بودجه انعطاف‌پذیر
۱۵۳	انحراف‌های بودجه انعطاف‌پذیر و انحراف‌های حجم فروش
۱۵۴	انحراف حجم فروش (تعداد کالا)
۱۵۶	انحراف بودجه انعطاف‌پذیر
۱۵۷	انحراف قیمت و انحراف کارآیی برای هزینه مستقیم اقلام ورودی
۱۵۸	تعیین قیمت اقلام ورودی بودجه‌بندی شده و مقدار اقلام ورودی بودجه‌بندی شده
۱۶۱	داده‌هایی برای محاسبه انحراف‌های قیمت و انحراف‌های کارآیی
۱۶۲	انحراف قیمت
۱۶۳	انحراف کارآیی
۱۶۷	خلاصه‌ای از انحراف‌ها
۱۶۹	در اجرای سیستم هزینه‌یابی استاندارد ثبت رویدادهای مالی در دفتر روزنامه
۱۷۲	اجرای سیستم هزینه‌یابی استاندارد
۱۷۲	هزینه‌یابی استاندارد و فناوری اطلاعات
۱۷۲	کاربرد فزاینده سیستم هزینه‌یابی استاندارد
۱۷۳	موارد استفاده از انحراف‌ها به وسیله مدیریت
۱۷۳	انحراف‌ها: علت‌های گوناگون
۱۷۴	زمانی که باید درصدد یافتن علت انحراف‌ها برآمد
۱۷۴	با استفاده از انحراف‌ها محاسبه عملکرد
۱۷۶	آموختن درس‌های جدید یا کسب تجربه در سازمان
۱۷۷	بهبود مستمر
۱۷۷	معیارهای سنجش عملکردهای مالی و غیرمالی
۱۷۸	تعیین شاخص (بهینه کاوی) و تجزیه و تحلیل انحراف‌ها
۱۸۱	مسئله‌ای برای خودآموزی
۱۸۴	لحظه‌های تصمیم‌گیری

پیوست فصل.....	۱۸۶
انحراف بازار و انحراف اندازه (بزرگی) بازار.....	۱۸۶
انحراف سهم بازار.....	۱۸۷
انحراف اندازه یا بزرگی بازار.....	۱۸۷
تمرین.....	۱۹۰
مسئله.....	۱۹۷

فصل دوازدهم: بودجه انعطاف‌پذیر، انحراف‌های هزینه سربار و کنترل مدیریت

وجه مشترک این رویدادها چیست؟ پیش‌بینی هوا برای هفته بعد و عملکرد شرکت.....	۲۱۲
انحراف‌های هزینه سربار شرکت بزرگ و زنجیره‌ای Macy را ناگزیر می‌سازد تا استراتژی خریدهای خود را تغییر دهد.....	۲۱۲
برنامه‌ریزی برای هزینه‌های سربار ثابت و متغیر.....	۲۱۵
برنامه‌ریزی هزینه‌های سربار متغیر.....	۲۱۵
برنامه‌ریزی هزینه‌های سربار ثابت.....	۲۱۶
کاربرد سیستم هزینه‌یابی استاندارد در شرکت وب.....	۲۱۷
تعیین نرخ هزینه سربار متغیر بودجه‌بندی شده.....	۲۱۷
تعیین نرخ سربار ثابت بودجه‌بندی شده.....	۲۱۹
انحراف‌های هزینه سربار متغیر.....	۲۲۲
تجزیه و تحلیل بودجه انعطاف‌پذیر.....	۲۲۲
انحراف کارآیی سربار متغیر.....	۲۲۳
انحراف مصرف سربار متغیر.....	۲۲۶
ثابت انحراف‌ها و هزینه‌های سربار متغیر در دفتر روزنامه.....	۲۲۹
انحراف‌های هزینه سربار ثابت.....	۲۳۰
انحراف حجم تولید.....	۲۳۲
تفسیر انحراف حجم تولید.....	۲۳۴
ثابت رویدادهای مالی مربوط به هزینه‌های سربار ثابت و انحراف‌ها در دفتر روزنامه.....	۲۳۶
انحراف‌های هزینه سربار: تجزیه و تحلیل جامع.....	۲۴۰
تجزیه و تحلیل چهار انحرافی.....	۲۴۱
تجزیه و تحلیل ترکیبی از دو انحراف (ثابت یا متغیر).....	۲۴۲
انحراف حجم تولید و انحراف حجم فروش.....	۲۴۵

۲۴۹	محاسبه عملکرد مالی و غیرمالی
۲۵۶	انحراف‌های هزینه سربار در سازمان‌های خدماتی و غیرتولیدی
۲۴۹	هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت و تجزیه و تحلیل انحراف
۲۵۰	بودجه انعطاف‌پذیر و تجزیه و تحلیل انحراف هزینه‌های سربار متغیر تنظیم دستگاه‌ها
۲۵۳	بودجه انعطاف‌پذیر و تجزیه و تحلیل انحراف برای هزینه‌های سربار ثابت جهت تنظیم دستگاه‌ها
۲۵۹	مسئله‌ای برای خودآموزی
۲۶۲	لحظه‌های تصمیم‌گیری
۲۶۵	تمرین
۲۷۲	مسئله

فصل سیزدهم : بهای تمام شده محصول و تجزیه و تحلیل ظرفیت تولید

۲۸۵	مدیران و سهامداران همه توجه خود را به سود عملیاتی معطوف می‌نمایند.....
	تولید یکنواخت به شرکت کمک می‌کند موجودی کالا را کاهش دهد و در صورت رکود اقتصادی به
۲۸۵	فعالیت خود ادامه دهد.....
۲۸۷	هزینه‌یابی جذبی و متغیر.....
۲۸۷	هزینه‌یابی متغیر.....
۲۸۸	هزینه‌یابی جذبی.....
۲۸۸	مقایسه هزینه‌یابی متغیر با هزینه‌یابی جذبی.....
۲۹۱	مقایسه هزینه‌یابی متغیر با هزینه‌یابی جذبی: صورت سود و زیان و سود عملیاتی.....
۲۹۱	مقایسه صورت‌های سود و زیان برای دوره یک ساله.....
۲۹۵	مقایسه صورت‌های سود و زیان متعلق به سه سال.....
۳۰۰	هزینه‌یابی متغیر و اثر فروش و تولید بر سود عملیاتی.....
۳۰۳	هزینه‌یابی جذبی و محاسبه عملکرد.....
۳۰۴	افزایش دادن موجودی کالا که اثری ناگوار بر جای می‌گذارد.....
۳۰۷	تجدید نظر در ارزیابی عملکرد: پیشنهادها.....
۳۰۸	مقایسه روش‌های هزینه‌یابی (روش‌های تعیین بهای تمام شده کالا).....
۳۰۸	هزینه‌یابی فرا متغیر.....
۳۱۰	مقایسه روش‌های هزینه‌یابی موجودی کالا (محاسبه بهای تمام شده کالا).....
۳۱۲	ظرفیت تولید (مبنای محاسبه) و تجزیه و تحلیل هزینه‌های ثابت تولید.....
۳۱۲	هزینه‌یابی جذبی و ظرفیت تولید.....
۳۱۳	ظرفیت نظری (تئوریک) و ظرفیت عملی.....
۳۱۴	ظرفیت عادی و ظرفیت مبتنی بر بودجه جامع.....
۳۱۵	اثرهای ناشی از نرخ هزینه ثابت بودجه‌بندی شده.....
۳۱۶	انتخاب ظرفیت تولید.....
۳۱۷	بهای تمام شده کالا و مدیریت بر ظرفیت تولیدی.....
۳۱۹	قیمت‌گذاری بر پایه کاهش مستمر تقاضا.....
۳۲۱	ارزیابی عملکرد.....
۳۲۲	شیوه ثبت و گزارش کردن انحراف حجم تولید.....
۳۲۷	مقررات مالیاتی.....
۳۲۸	برنامه‌ریزی و کنترل هزینه‌های مربوط به ظرفیت تولید.....

۳۲۸	پیش‌بینی ظرفیت تولید: مسئله‌های مطرح
۳۲۹	پیش‌بینی هزینه‌های ثابت تولید: چالش‌ها
۳۳۰	هزینه‌های غیرتولیدی
۳۳۰	هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت
۳۳۱	مسئله‌ای برای خودآموزی
۳۳۵	لحظه‌های تصمیم‌گیری
۳۳۸	پیوست فصل
۳۳۸	هزینه‌یابی جذبی و هزینه‌یابی متغیر: نقطه سربه‌سر
۳۴۳	نمرین
۳۵۲	مسئله
۳۶۲	مسئله جامع

فصل چهاردهم: تجزیه و تحلیل هزینه - فروش - سود

	همه مدیران می‌خواهند بدانند که اگر تعداد کالای فروش رفته یا خدمات ارائه شده تغییر کنند، سود چگونه (چه مقدار) تغییر خواهد کرد
۳۶۷	چگونه گروه موسیقی U2 توانست سود را افزایش دهد؟
۳۶۷	تجزیه و تحلیل «هزینه، فروش، سود»: مبانی
۳۶۸	رابطه‌های «هزینه، فروش، سود»
۳۷۲	روش معادله
۳۷۳	روش حاشیه سود
۳۷۴	روش رسم نمودار
۳۷۴	«هزینه - فروش - سود»: مفروضات
۳۷۶	نقطه سربه‌سر و سود عملیاتی مورد نظر
۳۷۷	سود عملیاتی مورد نظر
۳۷۸	مالیات بر سود و سود خالص مورد نظر
۳۸۱	کاربرد تجزیه و تحلیل «هزینه - فروش - سود» هنگام تصمیم‌گیری
۳۸۳	تصمیم به تبلیغ
۳۸۴	تصمیم به کاهش دادن قیمت فروش
۳۸۵	تجزیه و تحلیل حساسیت و حاشیه امن
۳۸۶	برنامه‌ریزی برای هزینه‌ها و «تجزیه و تحلیل هزینه - فروش - سود»
۳۸۹	